

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 53 (1114), 2024 йил 14 март, пайшанба

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz

Олам нурга тўлсин сен билан, Наврўз!

КўНГИЛЛАРДАН РУТУБАТ КЕТДИ

Ҳар йили кенг нишонладиган байрамлардан бири Наврўзи олам ота-боболаримизнинг қарашларини, миллий қиёфасини кўрсатадиган, эзгуликни улуғлаб, халқимиз дилига ҳаётсеварлик, бунёдкорлик, меҳр-мурувват, тинчлик, ватанпарварлик, мўл ҳосил ва қут-баракат тилаш ғоясини жо этиб келган.

Афсона ва ривоятлар бу байрамнинг қадимийлигидан дарак беради. Эмишки, Наврўз Одам Ато ва Момо Ҳаво топишган, Нух алай-ҳиссалом тўфондан омон қолган, афсонавий шох Жамшид тахта чикқан кун, Берунийнинг таъкидлашча эса фаршталар яралган кундир. Кўриниб турибдики, унинг пайдо бўлиши инсоният яралишигача бўлган даврларга бориб тақалади.

Умуман, бу байрам қачон пайдо бўлгани эмас, балки ўзида жо этган ўлмас инсоний ғоялар, ўтмишдан то бугунги кунгача ўзлик қўшиғини ўзида мужассам этгани билан аҳамиятлидир. Ҳар йили юртимизда Наврўз байрами мусаффо осмонимиз, инсон қадри улуғландиган, ота-боболаримиз қолдирган маънавий мерос билан йўғрилиб, кенг нишонланади. Давлатимиз раҳбарининг “2024 йилги Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қароридан миллий байрамимизни “Олам нурга тўлсин сен билан, Наврўз!” бош ғояси остида ўтказиш белгилангани ҳам бунинг яққол далилидир.

Ҳар йили байрамга ҳудудлар миқёсида кенг тадорик кўрилади. Айём арафаси кўпчилик тузилган қишлоғига қараб йўлга отланади. Бу ҳам ўзига яраша меҳр-оқибат нишонаси.

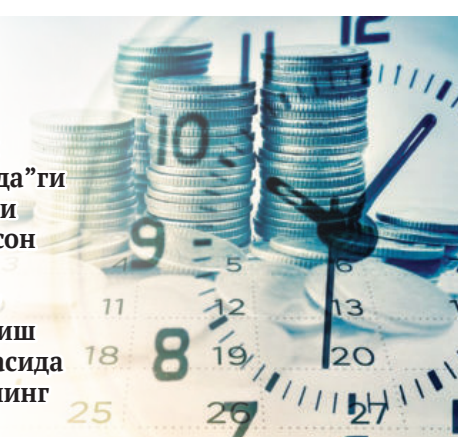
► Давоми 2-бетда

Бугуннинг гапи

БИР ОЙДА ИККИ МАРТА ИШ ҲАҚИ, КЕЧИКТИРИЛГАН ҲАР БИР КУН УЧУН КОМПЕНСАЦИЯ...

Ратификация қилинган халқаро конвенциядаги муҳим тамойиллар

Давлатимиз раҳбари шу йил 12 март куни “Халқаро меҳнат ташкилотининг Иш ҳақини ҳимоя қилиш тўғрисидаги 95-сонли Конвенциясини (Женева, 1949 йил 1 июль) ратификация қилиш ҳақида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунини имзолади. Бу мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини ҳимоялаш, адолатли ижтимоий сиёсат юритиш, меҳнат муносабатларини такомиллаштириш ва меҳнатни муҳофаза қилиш борасида амалга оширилаётган ислохотларнинг узвий давомидир.

Мазкур конвенциянинг ратификация қилиниши меҳнатқашлар манфаатини муҳофаза қилиш, ҳар бир ҳодим меҳнати учун муносиб иш ҳақини ўз вақтида олиш ҳуқуқини таъминлаш бўйича халқаро стандартларни самарали жорий этишга хизмат қилади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар

қўмитаси раиси Мавлуда Хўжаева билан суҳбатимиз ушбу халқаро конвенциянинг мақсад-моҳияти, унинг ратификация қилиниши орқали зиммага олинган мажбуриятлар ва уларни бажариш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар хусусида бўлди.

► Давоми 3-бетда

МУЛОҲАЗА

Ватан қолар экан, ВАТАН АБАДИЙ

Ватан, ватанпарварлик ҳақида гап кетар экан, беихтиёр мактаб йилларию “Ватан туйғуси” фанидан дарс ўтадиган озгингина ўқитувчимизнинг парталар оралаб охишта юрганча, ушбу сатрларни айтгани ёдимга тушади:

*Баҳрайн суварга чайдим юзимни,
Насимлар эсдилар илиқ, арабий.
Бир осмон тўлдириб келди кўксимни —
Ватан қолар экан, ватан абадий.*

*Олмон тупроғида бир немис аёл,
Кўзда ёш, ўзбекча айлади савол,
Халқим, нону тузинг ҳаминча ҳалол,
Ватан қолар экан, Ватан абадий.*

Ҳозир бу гўзал шеърда нима ҳақда гап боришию қандай туйғулар тараннум этилганини жуда яхши англайман. Бироқ барибир яна ўша даврларга қайтиб, айнан шу рангпаргина ўқитувчининг тилидан шеърни қайта тингламоққа боримни беришга-да тайёр бўламан баъзан. Бизга Ватан ҳақида илк марта ўйлатган ўша устозимизга чин кўнгиладан раҳмат айтишни соғинаман, нега ўшанда раҳмат айтмаганман, дея ўзимни койийман.

Биз у пайтлар ўйинқароқ эдик, дарсда завқланиб ўтирсак-да, кўнгироқ чалиниши билан ўқитувчидан олдин кўчага отилардик. Ҳа, болалик фақат югуриш билангина ўтаркан. Танаффусда мактаб стадионига, дарс тугагач эса қувалашиб уйга югурардик. Ягона бурчимиз мактабга келиб-кетиб, деб билар, кўнгилимизда зигирча ҳам кўрқув ёки ҳадиқ йўқ эди. Бир-биримиз билан тортишиб қолмасак, бизга бегона бирор киши зиён етказмасди.

Биз, эндигина ҳаётнинг ранглари билан танишгаётган болалар кўлимизни парта устига қўйиб, дераза ортида оппоқ гуллаган бодомга тикилганча шеърни мароқ билан тинглар эдик. Тўғри, шеърнинг мазмунини тўлиқ тушунамдик, бироқ ундаги биргина Ватан сўзи ўзгача оҳангда эшитилар, унинг нима эканини билишга ўч эдик. Орадан йиллар ўтиб, ўша шеърнинг давомини яна қайта ўқидим:

*Бобо қирлардаги бир хас ё тикан,
Шу ҳам қилларгадир зўр армон экан.
Кўп экан зар топиб, зор бўлиб юрган,
Ватан қолар экан, Ватан абадий.*

► Давоми 5-бетда

Худудлар ҳаёти

ШАМОЛНИ СЕВУВЧИ КИШИЛАР

Бешариқ тумани Фарғона водийсининг ғарбий дарвозаси ҳисобланади. Шарқдан нур таратиб, бош кўтарган куёш бешариқликларга ҳам битмас куч-қувват бағишлайди. Кўқон шамолни ҳам Бешариқдан бошланади. Шу боис, бу ерликларни шамолни сеувчи кишилар, дейишади. Улардаги ғайрат-шижоат, яратувчилик, одамийлик фазилатлари балки шундандир.

Яқин йилларгача Бешариқ тумани эътибордан четда қолган ҳудуд эди. Табиийки, тумани комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли турмуш тарзини яхшилаш, инвестиция салоҳиятини кенгайтириш, мавжуд хомашё захираларидан самарали фойдаланиш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш орқали аҳоли бандлигини таъминлаш ишлари ўлда-жўлда бўлган. Тумандаги ягона тўқимачилик корхонаси фаолияти ҳам турли баҳоналар билан тўхтаб қолганди.

Кўшни Тожикистон ва Қирғизистон билан боғловчи инфра-тузилма тармоқлари ёпиб қўйилгани боис, Бешариқ ёпиқ ҳудудга

айланганди. Туман марказига келиш, ундан чиқиш учун ҳам маълум бир чегара постларидан ўтиш, паспорт назорати тизимлари билан боғлиқ оваргарчиликлар юртдошларимизга ноқулайликлар яратарди. Кейинги йилларда бутун мамлакатимиз бўйлаб қулоч ёйган ҳаётбахш ислохотлар олис туманда ҳам янги тамаддунларга эшик очди. Кўҳна гўшада улкан ободончилик ва бунёдкорлик ишлари авж олмоқда. Одамларни кўпдан буюн қийнаб келатган муаммолар барҳам топмоқда, чегара постларида янги тартиб-тамойиллар жорий этилди.

► Давоми 2-бетда

ДОЛЗАРЪ МАВЗУ

ОНА ЗАМИН “ИСИТМАСИ”

Унинг давоси қайда?

Бугун дунёда иқлим ўзгариши билан боғлиқ муаммолар тобора кўпаймоқда. Унинг оқибатини юз бераётган кескин ўзгаришлардан кўрапмиз, хис этиямиз. Бировлар уни ўта хавфли ҳисобласа, баъзилар унчалик ишонмагани боис, қандай оқибатларга олиб келишини тасаввур ҳам этгани йўқ. Ваҳоланки, иқлим ўзгариши биргина минтақа ёки халққа тегишли эмас, у бутун дунёни қамраб, глобал муаммага айланган. Демак, унинг таъсири, юзага келтираётган хавф-хатарлари кўлами ҳам улкан.

“Иқлим ўзгариши” атамаси баъзан “глобал иситиш”га синоним тарзда қўлланилмоқда. Бу тушунарлар ўхшаш бўлса-да, аслида, турли жараёнларни акс эттиради. 2015 йил 12 декабрда БМТнинг иқлим бўйича Париж битими қабул қилинди. Бундан қўзланган асосий мақсад БМТнинг иқлим ўзгариши бўйича дастлабки конвенцияси ҳаётга татбиқ этилишини фаоллаштириш, хусусан, ҳароратнинг глобал ўсшини Цельсий шкаласи бўйича ўртача 2°C дан паст ҳолатда ушлаб туриши ва

ҳарорат кўтарилишини 1,5 °C да чеклаш учун саъй-ҳаракатларни ишга солиш эди. Битимни 190 дан зиёд давлатлардан бири — ривожланган давлатлар билан бир қаторда ривожланаётган давлатлар ҳам атмосферага ташланаётган чиқиндилар миқдорини камайтириш мажбуриятини олиши белгиланган. Ўзбекистон 2017 йил апрелида ушбу ҳужжатга қўшилди.

► Давоми 4-бетда

